

JAARVERSLAG 2017

Inleiding

Sociale partners ANKO, FNV MOOI en CNV Vakmensen werken op sociaal-economisch gebied samen binnen de stichting Brancheplatform Kappers. Sociale partners worden voor de voorbereiding en uitvoering van werkzaamheden ondersteund door een bureau gevestigd in Utrecht.

In 2017 heeft het Brancheplatform Kappers de nodige activiteiten ontplooid. De activiteiten hebben betrekking op de gebieden onderwijs, sociaal economisch beleid en arbeidsomstandigheden. In dit jaarverslag treft u een korte weergave aan van de activiteiten en projecten welke in het jaar 2017 hebben plaatsgevonden.

1. ALGEMEEN

Het verslagjaar 2017 laat zich typeren als een jaar waarin de visievorming op toekomstbestendigheid van de kappersbranche centraal heeft gestaan. Een toekomstbestendige branche betekent een uitgebalanceerd pallet van middelen dat ingezet wordt om de kwaliteit en kwantiteit van werkenden die kappersdiensten aanbieden op het gewenste niveau te behouden. Om te bepalen welke middelen ontwikkeld moeten worden om kwaliteit en kwantiteit te realiseren, is inzicht in ontwikkelingen in de branche onmisbaar. Om inzicht in ontwikkelingen te krijgen heeft Panteia in 2017 in opdracht van sociale partners ANKO, FNV MOOI en CNV Vakmensen grootschalig onderzoek verricht onder ondernemers, werkgevers, werknemers, leerlingen, scholieren en consumenten. Op basis van deze onderzoeken zijn ontwikkelingen zichtbaar geworden waar sociale partners beleidsmatig een antwoord op zullen moeten vinden.

Kwaliteit van werkenden en daarbij behorend vakmanschap zal de komende jaren centraal staan. Zo worden de eerste contouren van een branchekwalificatiestructuur zichtbaar waarin werkenden gestimuleerd worden om, na het behalen van hun schooldiploma en na het opdoen van de nodige beroepservaring en extra vaktechnische vaardigheden, de meestertitel voor één of meerdere specialisaties te verwerven. Onderdeel van de branchekwalificatiestructuur zal naar verwachting ook een branchediploma zijn. De branchekwalificatiestructuur dient werkenden te stimuleren om hun vaktechnische vaardigheden continu te verbeteren en inzicht te geven in loopbaanpaden binnen de branche.

Bewustwording bij werkenden dat kwaliteit van vakmanschap en een leven lang ontwikkelen de komende jaren in belang toeneemt, begint al tijdens de opleiding tot kapper. Daar worden leerlingen uitgedaagd om te excelleren. Een onderdeel van het excellentietraject is de deelname aan nationale en internationale wedstrijden wat bijdraagt aan extra technische vaardigheden en presteren onder grote druk.

Om als branche aantrekkelijk te blijven voor nieuwe toetreders en voor schoolverlaters die een beroep moeten kiezen, moet het imago van het beroep van kapper de komende jaren verder verbeteren. De arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden zullen in balans moeten zijn met de aspiraties van sociale partners om de kwaliteit van gediplomeerden en werkenden in de branche de komende jaren te verbeteren. Het bieden van een duidelijk carrièreperspectief met ontwikkelmogelijkheden en kansen om het beroep succesvol uit te kunnen oefenen zal de komende jaren in belang toenemen. Een nieuw toekomstbestendig functiegebouw dat aansluit bij moderne arbeidsvoorwaarden gecombineerd met regelvermogen voor individuele werkenden zal daar een bijdrage aan leveren. Daarnaast is sprake van een heroriëntatie op de betrokkenheid van sociale partners bij het reguliere onderwijs. De verwachting is dat sociale partners de komende jaren zullen investeren in de ontwikkeling van werkenden om te kunnen inspelen naar verdieping en verbreding van kennis van werkenden. Sociale partners zullen echter altijd betrokken blijven bij het onderwijs en bij het opleiden van leerlingen omdat het bedrijfsleven en onderwijs ook in de toekomst samen zullen streven naar een optimale kwaliteit van gediplomeerde, startende werknemers en elkaar daarvoor nodig hebben.

2. BESTUUR

Het bestuur van het Brancheplatform Kappers is statutair paritair samengesteld uit de sociale partners in de kappersbranche en bestaat uit zes leden. Drie leden worden benoemd door de ANKO, twee leden door FNV MOOI en één lid door CNV Vakmensen. Het bestuur kent sinds de laatste statutenwijziging niet langer plaatsvervangende bestuursleden.

Samenstelling bestuur

Eind 2017 was de bestuurssamenstelling van het Brancheplatform Kappers als volgt:

M. Patijn (voorzitter namens FNV MOOI)

W. van Unen (vicevoorzitter namens de ANKO)

Y. de Boer (bestuurslid namens de ANKO)

W. Kruithof (bestuurslid namens CNV Vakmensen)

G. Deben (bestuurslid namens de ANKO)

M. Berenschot (bestuurslid namens FNV MOOI)

Bestuursvergaderingen

In het verslagjaar 2017 is het bestuur vijf keer in vergadering bijeen geweest. Op bestuurlijk niveau is in het verslagjaar ook twee keer overleg gevoerd met het bestuur van het Bedrijfstakpensioenfonds Kappers.

Commissies

Om adviezen aan het bestuur beter bij de branche aan te laten sluiten zijn commissies ingesteld, samengesteld uit deskundigen van sociale partners. De commissies komen maximaal vijf keer per jaar bijeen, hanteren hun eigen beleidsagenda passend binnen de beleidskaders, aangegeven door het bestuur en adviseren het bestuur op de verschillende beleidsterreinen.

De vaste commissies zijn:

- **Commissie Arbeidsomstandigheden.**
De commissie arbeidsomstandigheden is in 2017 twee keer bijeen geweest. In 2017 is de campagne ter implementatie van de arbocatalogus kappersbranche tijdelijk op een laag niveau gezet wegens het ontbreken van financiële middelen.
- **Commissie Arbeidsvoorwaarden**
De commissie arbeidsvoorwaarden is in 2017 drie keer bijeen geweest. Het belangrijkste onderwerp in 2017 was het inrichten van het nieuwe functiegebouw. Verder heeft de commissie de maatregel Onderzoek Vraag en aanbod Kappersbranche, voortvloeiend uit het Sectorplan Kappersbranche, begeleid. Het laatst genoemde onderzoek is medegefinancierd door het Ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid.
- **Commissie Onderwijs**
In 2017 is de commissie onderwijs vijf keer bijeen geweest. De volgende onderwerpen zijn o.a. besproken: Meestertitel en branchediploma, Examinering (IVA-Onderwijs rapport), Brancheassessoren, Keuzedelen, Terugloop aantal BBL-leerlingen, Digitaal BPV-handboek, Convenant MBO-Raad - sociale partners, SkillsHeroes/kapper wedstrijden voor leerlingen, Onderzoek beroepscompetentieprofielen, Promotie Beroepsonderwijs (tijdens Prinsjesdag), Ontwikkelen toekomstgericht lesmateriaal en Scholing voor werknemers en zzp'ers. De laatste twee onderwerpen zijn maatregelen, voortvloeiend uit het Sectorplan Kappers, en medegefinancierd door het Ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid.
- **Commissie Haarlijn**
De commissie Haarlijn heeft in 2017 met de uitvoerend producenten de opzet van de Haarlijn en Haarlijnpresentatie besproken en geëvalueerd. De Haarlijn bestaat uit het ontwikkelen van twee haarmodelijnen per jaar, een presentatie aan werkenden in de kappersbranche, ondersteunend promotiemateriaal voor salons en werkenden en persberichten voor de media.
- **Commissie functiegebouw**
De commissie functiegebouw heeft het onderzoek naar een nieuw functiegebouw voor de kappersbranche begeleid. Het onderzoek is uitgevoerd door AWWN.
- **Commissie Onderzoek Gegevens Kappersbranche**
De commissie Onderzoek Gegevens Kappersbranche heeft in 2017 het onderzoek naar gegevens met betrekking tot de kappersbranche begeleid. Het onderzoek is uitgevoerd door Panteia en gehouden onder werkgevers, werknemers, leerlingen van kappersopleidingen, scholieren van voortgezet onderwijs en consumenten.
- **Commissie Huisstijl**
In het verslagjaar heeft de commissie Huisstijl zich bezig gehouden met een nieuw logo en nieuwe huisstijl voor het Brancheplatform Kappers.

3. BUREAU

In het verslagjaar 2017 is de personele omvang van het bureau ongewijzigd ten opzichte van 2016. De bureauorganisatie kent in totaal 2 fte's: een directeur (fulltime), een medewerker financiën & administratie (20 uur) en een medewerker administratie & organisatie (20 uur).

Het bureau verzorgt de voorbereiding en uitvoering van verschillende projecten, verzorgt het secretariaat van het bestuur en commissies en verricht overige werkzaamheden op financieel gebied zoals financiële administratie, financiële verslaglegging en de jaarrekening. Het bureau fungeert tevens als helpdesk voor werkgevers en werknemers en externe organisaties op de genoemde beleidsterreinen.

Voor 2017 is een werkplan opgesteld waarin de activiteiten met inschatting van de benodigde tijd benoemd staan. Op grond daarvan is een begroting voor 2017 opgesteld en is voor diverse activiteiten subsidie aangevraagd bij het Sociaal Fonds voor Opleiding en Ontwikkeling in het Kappersbedrijf.

Wegens het ontbreken van premie-inkomsten heeft het bestuur van het Sociaal Fonds voor Opleiding en Ontwikkeling in het Kappersbedrijf slechts een deel van de aangevraagde subsidie toegekend.

In het verslagjaar is een start gemaakt met het ontwikkelen van een nieuwe huisstijl inclusief nieuw logo. In 2018 zal dit worden afgerond. Het bureau is gevestigd in Utrecht (Computerweg 10).

4. ONDERWIJSACTIVITEITEN

In het verslagjaar 2017 zijn verschillende activiteiten ontplooid die betrekking hebben op onderwijs. Dit zijn:

- *Onderwijs visie*

In het verslagjaar hebben sociale partners een start gemaakt met de ontwikkeling van een visie op onderwijs. In de commissie is gesproken over de kwaliteitspiramide voor de kappersbranche met als top meerdere meestertitels voor verschillende specialisaties. Om de startende, gediplomeerde beroepsbeoefenaren op het gewenste niveau te krijgen is gesproken over een branchediploma startende beroepsbeoefenaar. Dit diploma zal naar verwachting het niveau van instromende beroepsbeoefenaren verhogen en het onderwijsveld handvatten meegeven om het door het bedrijfsleven gewenste kwaliteitsniveau te realiseren. De ANKO heeft in 2017 de onderwijsvisie verder uitgewerkt en zal in 2018 de visie delen met sociale partners. Op dat moment zullen de gezamenlijke onderwijsdoelstellingen duidelijk worden.

- *Examinering*

In het verslagjaar heeft IVA-Onderwijs in opdracht van o.a. sociale partners in de kappersbranche, onderzoek verricht naar mogelijkheden van gezamenlijke examinering binnen de sectoren kappers, schoonheids- en voetverzorging, behorend tot de uiterlijke verzorging. Het onderzoek geeft aan dat er overeenkomsten maar ook verschilpunten zijn. In het verslagjaar heeft de MBO-Raad/BTG-UV aangeboden om met de drie sectoren separaat te spreken over de mogelijkheden. Dit overleg wordt in 2018 vervolgd.

- *Maatregelen Sectorplan Kappersbranche*

In het verslagjaar is uitvoering gegeven aan de maatregelen Toekomstgericht lesmateriaal en Algemene Scholing voortvloeiend uit het Sectorplan Kappers. De maatregelen hebben betrekking op de thema's Black/mixed hair, barbier, visagie, nagelstyling, haarwerk en ondernemen. Beide maatregelen zijn inhoudelijk begeleid door het Brancheplatform Kappers. In 2017 is het sectorplan kappersbranche afgerond.

- *Kwaliteit brancheassessoren*

In 2017 heeft de branche een bijdrage geleverd aan de kwaliteit van assessoren die kappersexamens zullen beoordelen. De branche heeft belang bij een uniforme beoordeling door assessoren die de materie goed beheersen en deskundig zijn op het gebied van examinering.

- *Ontwikkeling Meestertitel*
Binnen het Brancheplatform Kappers hebben sociale partners in het verslagjaar onderzoek laten verrichten naar het profiel van dé meesterkapper. In overleg met gerenommeerde kappers is vastgesteld dat dé meesterkapper niet bestaat maar dat meerdere meestertitels voor specialisaties het beste bij de kappersbranche aansluiten. In de visie op onderwijs de meestertitel naar verwacht een plaats krijgen.
- *Wedstrijden voor leerlingen kappersopleidingen*
In 2017 hebben sociale partners, in samenwerking met het onderwijsveld en WorldSkills Netherlands in maart de finale georganiseerd van de beroepenwedstijd voor leerlingen SkillsHeroes/kapper. De wedstrijd past in het streven om excellentie en vakmanschap van leerlingen te verhogen. Gezamenlijk is de wedstrijdopdracht bepaald en geschreven en zijn vanuit verschillende disciplines vakjuryleden aangesteld. De winnaar van de finale heeft in 2017 ook deelgenomen aan WorldSkills in Abu Dhabi.
- *Convenant MBO-Raad-BTG/UV - sociale partners*
In het verslagjaar is een vervolg gegeven aan de besprekingen met de MBO-Raad-BTG/UV over diverse onderwerpen met betrekking tot onderwijs in de kappersbranche. Zo is gesproken over de terugloop van aantal BBL-leerlingen in de opleidingen en de oorzaak daarvan. Ook is gesproken over een digitaal BPV-handboek en over Data verzameling Kappersonderwijs. Excellentiebevordering verloopt via SkillsHeroes/kapper. De Masterclasses voor docenten en praktijkopleiders is nog niet gestart. In 2018 zal het overleg vervolgd worden.
- *Servicedocument*
In 2017 is het Servicedocument, behorend bij het Kwalificatiedossier Haarverzorging, niet gewijzigd omdat de koepelorganisaties MBO-Raad/BTG-UV en NRTO en het scholenveld daar geen aanleiding toe zagen. Het servicedocument geeft onderwijs en bedrijfsleven (docenten, examenconstructeurs en begeleiders op school en in de beroepspraktijk) ondersteuning en is een handreiking die gebruikt kan worden voor zowel het ontwikkelen en geven van onderwijs als voor het construeren van examens.
- *Keuzedeel Oriëntatie op Haarwerken*
In het verslagjaar heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen het keuzedeel Oriëntatie op Haarwerken vastgesteld.
- *Promotie beroepsonderwijs*
In samenwerking met WorldSkills Netherlands hebben sociale partners ook in 2017 het middelbaar beroepsonderwijs, en meer specifiek de kappersopleidingen, gepromoot onder Tweede Kamerleden. Politici zijn benaderd om 's morgens op Prinsjesdag het haar te laten stylen door excellente kappersleerlingen die in 2017 deelgenomen hebben aan de finale van SkillsHeroes/kapper. Sociale partners hebben dat moment gebruikt om Tweede Kamerleden te informeren over knelpunten op onderwijsgebied zoals de terugloop van het aantal BBL-leerlingen in de kappersbranche. Bij het vertrek van de tweede Kamerleden is een ludiek boekje aangeboden.

5. SOCIAAL-ECONOMISCHE ACTIVITEITEN

In het verslagjaar 2017 zijn activiteiten ontplooid van sociaal-economische aard. Dat zijn:

- *Studie functiegebouw*
In het verslagjaar is een vervolg gegeven aan het ontwikkelen van een nieuw functiegebouw gebaseerd op functiewaarderingssysteem ORBA. Daartoe zijn functieprofielen opgesteld. De uitvoerder van het

onderzoek en opsteller van de functieprofielen AWWN is eigenaar van het functiewaarderingssysteem ORBA.

- *Loongebouw B*

De CAO voor het Kappersbedrijf kent naast het vaste loongebouw A een variabel loongebouw B. In loongebouw B is een deel van het salaris vast en een deel variabel. Het Brancheplatform Kappers zorgt voor registratie van de kapsalons die verlonen op basis van loongebouw B en verricht onderzoek naar de effecten van variabele beloning. In 2017 is het simulatiemodel, ontwikkeld door adviesbureau Profise, ingezet om de effecten op beloning zichtbaar te kunnen maken wanneer de variabele factoren: normomzet, percentage provisie en de 98% loontabel wisselende waardes krijgen. De informatie die daaruit voortgekomen is, is ingebracht tijdens de cao-onderhandelingen.

- *Loopbaancheck*

Ook in 2017 heeft het bureau van het Brancheplatform Kappers de subsidieregeling Loopbaancheck afgerond. Werknemers die advies over hun loopbaanmogelijkheden wilden, konden door een loopbaanadviesbureau een loopbaancheck laten uitvoeren. Het Brancheplatform Kappers vergoedde maximaal een bedrag van EUR 750,- per loopbaancheck.

- *Maatregelen Sectorplan Kappersbranche*

In het verslagjaar is, in het kader van het sectorplan kappersbranche, het onderzoek naar Vraag en Aanbod in de Kappersbranche afgerond. Het Agentschap SZW heeft ingestemd met oplevering van het eindrapport in 2017. In het verslagjaar is het sectorplan kappersbranche verantwoord en vastgesteld door het Agentschap SZW.

6. VERBETEREN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

Implementatie arbocatalogus

Voor het verbeteren van arbeidsomstandigheden is een commissie implementatie arbocatalogus ingesteld, samengesteld uit leden van sociale partners. In de arbocatalogus worden 3 risico's onderscheiden: fysieke belasting, psychosociale arbeidsbelasting en allergene belasting. Sociale partners hebben in 2017 de campagne om de arbocatalogus te implementeren in de kappersbranche vervolgd. Voor de eerste helft van 2017 was budget beschikbaar voor het optimaliseren van de website en communicatie via social media. In de tweede helft van het verslagjaar zijn wegens ontbreken van financiële middelen de activiteiten geminimaliseerd.

7. NEDERLANDSE HAARLIJN

In 2017 hebben sociale partners samen met de producenten van de Nederlandse Haarlijn een najaar/winter haarlijn gerealiseerd. De Nederlandse Haarlijn moet werkenden in de kappersbranche inspiratie en vaktechnische ondersteuning geven zodat kappers de nieuwe haarmodelijnen ook kunnen creëren. Daartoe wordt door een team van kappers een haarlijn ontwikkeld, worden workshops gegeven, vindt een centrale haarlijnpresentatie plaats en wordt ondersteunend marketing- en communicatiemateriaal aangeboden dat door de kapper ingezet kan worden om consumenten te informeren over de laatste haarmode.

8. GEGEVENS KAPPERSBRANCHE

Sinds het verdwijnen van organisaties als HBA en KOC Nederland kampen sociale partners met een gebrek aan actuele cijfers op diverse terreinen. Actuele cijfers betreffende de branche zijn noodzakelijk voor politieke beïnvloeding en het ontwikkelen van beleidsvisies op de verschillende beleidsterreinen. In 2017

heeft om die reden onderzoeksbureau Panteia opdracht van sociale partners gekregen om gegevens te verzamelen met betrekking tot de kappersbranche. Enerzijds is sprake van een structuuronderzoek, anderzijds van een arbeidsmarktonderzoek. Doelgroepen die onderzocht zijn, zijn: ondernemers, werkgevers, werknemers, leerlingen van kappersopleidingen, scholieren van voortgezet onderwijs en consumenten. Het onderzoek is begeleid door een stuurgroep samengesteld uit sociale partners. Het onderzoek is eind 2017 afgerond.

9. CAO-ONDERHANDELINGEN

In het verslagjaar heeft het bureau van het Brancheplatform Kappers het secretariaat gevoerd van de cao-onderhandelingen. In het verslagjaar hebben cao-partijen zeven onderhandelingsgesprekken gevoerd. Tijdens deze periode heeft het Brancheplatform Kappers de effecten van het nieuwe loongebouw laten doorrekenen. In november heeft de ANKO een voorlopig eindbod neergelegd waarover in het verslagjaar nog geen overeenstemming tussen cao-partijen bereikt was.